مقاله تحقیقی

دوفصلنامه آموزش پزشکی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بابل
دوره پنجم، شمارهٔ ۱، پاییز و زمستان ۱۳۹۵، صفحه ۲۶-۲۱

بررسی عوامل مؤثر بر حضور دانشجویان دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل در کلاس های درس نظری

مریم سیدمجیدی (DDS, MS)[۱]، کامبیز نادری (DDS Student)[۲]، سیدعلی سیدمجیدی (PhD Student)[۱*]

۱. مرکز تحقیقات مواد دندانی، دانشگاه علوم پزشکی بابل، ایران
۲. کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بابل، ایران

دریافت: ۹۵/۷/۲۷، اصلاح: ۹۵/۱۱/۳۰، پذیرش: ۹۵/۱۲/۲

خلاصه

سابقه و هدف: عوامل متعددی از قبیل شخصیت و نقش استاد و حضور و ویژگی‌های فردی دانشجویان در کلاس درس، در حضور فراگیر در کلاس درس نقش دارد. فراگیران به طور منطقی به شرکت در کلاس علاقه‌مند هستند و نحوه تدریس استاد میزان حضور دانشجو در کلاس را تعیین می‌کند. پژوهش حاضر با هدف بررسی عوامل مؤثر بر حضور دانشجویان در کلاس‌های دروس نظری از دیدگاه دانشجویان دندانپزشکی بابل انجام پذیرفت.

مواد و روشها: این مطالعه توصیفی-تحلیلی به صورت مقطعی در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ انجام شد. نمونه‌گیری به روش سرشماری انجام پذیرفت. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه ای مشتمل بر دو بخش ویژگی‌های فردی و ۲۱ گویه در قالب سه حیطه استاد، دانشجو و محیط فیزیکی بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ استفاده و سطح معنی‌داری ۰/۹۵ در نظر گرفته شد.

یافته ها: از دیدگاه دانشجویان، حیطه استاد مؤثرترین عامل و حیطه محیط فیزیکی کمترین اثر را بر حضور دانشجویان در کلاس‌های درس نظری داشت. اختلاف میانگین نمره گویه‌های حیطه محیط فیزیکی با حیطه استاد و حیطه دانشجو(P value<۰/۰۰۰۱) و در مقایسه بین شرکت‌کنندگان مرد و زن(P value=۰/۰۰۶) از اختلاف آماری معنی‌داری برخوردار بود. در بین ورودی‌های مختلف، بالاترین و پایین‌ترین میانگین نمره کل مربوط به ورودی‌های ۸۹ و ۹۴ بود.

نتیجه گیری: روابط بین دانشجو و استاد و تعاملات بین آن‌ها نتایج بسیار مثبت رفتاری و نگرشی را برای دانشجویان به همراه دارد. مسئولین آموزشی دانشگاه می‌بایست با ایجاد محیط آموزشی باکیفیت، نسبت به آموزش روش‌های نوین تدریس و برخورد با دانشجو به اساتید اقدام و نسبت به ایجاد انگیزه در دانشجویان جهت شرکت در کلاس درس گام بردارند.

واژه های کلیدی: حضور دانشجو، کلاس درس، دانشگاه علوم پزشکی، عوامل

مقدمه

آموزش‌های مجازی و انجام خود ارزیابی به صورت آنلاین در دنیای تکنولوژی، حضور دانشجو در کلاس‌های درس را به تدریج کمرنگ کرده است(۱). شخصیت و نقش استاد و حضور و ویژگی‌های فردی دانشجویان در کلاس درس از جایگاه خاصی برخوردار است که می تواند دانشجویان را به سوی اهداف آموزشی سوق دهد و یا از دستیابی به آن‌ها محروم سازد(۲و۳). عدم حضور دانشجویان که می‌تواند از بدو ورود به دانشگاه شروع شود، باعث کاهش انگیزه تحصیلی آنان خواهد شد(۴). نقش انگیزش در یادگیری دانشجویان به قدری کلیدی است که می‌تواند از هوش، اهمیت بیشتری داشته باشد. از آن جایی که انگیزش در تمام دانشجویان یکسان نمی‌باشد و حجم زیادی از نگرش و تجربیات استادان در کلاس درس منتقل می‌شود، استاد می‌تواند انگیزش دانشجویان را با ایجاد حس کنجکاوی آنان هنگام سخنرانی و اشتیاق فراگیرندگان به موضوع درس افزایش دهد؛ چرا که در بیانات استاد محاسنی وجود دارد که در خواندن کتاب به دست نمی‌آید(۲و۳و۵). Ritzer و Sleigh معتقد هستند دانشجویانی که در کلاس درس شرکت می‌کنند با شنیدن، مطالعه‌ی درس، پرسش و پاسخ و پیشنهادهای سایر دانشجویان، اطلاعات خود را با دانشجویان دیگر رد و بدل می-کنند که باعث تعامل فردی فراگیران و مدرسین خواهد شد(۶). نتایج مطالعه Gump در مورد عواملی که باعث شرکت دانشجویان در کلاس خواهد شد، نشان داد که اهمیت دادن استادان به حضور و غیاب و جذابیت مطالب درسی از مهم‌ترین عوامل انگیزشی شرکت آن‌ها در کلاس‌های درس می‌باشد(۵). Glair نشان داد که عدم کنترل محیط کلاس باعث افزایش غیبت دانشجویان خواهد

این پژوهش در قالب طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه علوم پزشکی بابل به شماره ۹۴۴۱۶۲۲ بوده است.
* نویسنده مسئول مقاله: سیدعلی سیدمجیدی
آدرس: مرکز تحقیقات مواد دندانی، دانشگاه علوم پزشکی بابل، ایران، تلفن: ۰۱۱۳۲۲۹۱۴۰۸
E mail:s.majidi.dvm@gmail.com

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-07]

شد(۷). در مطالعه دیگری نشان داده شد که فرد سخنران باید با بیان ضرورت و اهمیت و کاربرد درس در آینده برای دانشجویان، توجه آن‌ها را به درس جلب کند و در فراگیران انگیزه ایجاد نماید(۸). یکی دیگر از عواملی که حضور دانشجویان را در کلاس درس افزایش می‌دهد، امکان یادداشت‌برداری در کلاس درس می‌باشد؛ چرا که ثابت شده است یادداشت برداری موجب توانایی پردازش اطلاعات دانشجویان می‌گردد(۹). عدم تناسب مطالب مطرح شده در درس با نیازهای آینده یک دندانپزشک، به عنوان عامل مهم عدم حضور دانشجویان در کلاس درس ذکر شده است(۱۰). دماری نشان داد که بر خلاف عقیده‌ی بعضی از اعضای هیأت علمی که معتقد هستند دانشجو خود علاقه‌ای برای شرکت فعال و مؤثر ندارد، فراگیران به طور منطقی به شرکت در کلاس درس علاقه‌مند هستند و نحوه تدریس عضو هیأت علمی است که میزان حضور دانشجو در کلاس و ادامه دوره را تعیین می کند(۴). عبدالغنی و همکاران در بررسی عوامل مؤثر بر موفقیت بالای تحصیلی، حضور در سخنرانی‌ها را مهم‌ترین عامل ذکر کردند(۱۱). با توجه به پیچیدگی موضوع و عوامل مختلف تأثیرگذار در این زمینه و با در نظر گرفتن این که عدم حضور دانشجویان در کلاس‌های درس بر روی توانمندی آن‌ها تأثیر می‌گذارد و بدون مواجه‌شدن با اندیشه‌هایی که در کلاس درس رخ می‌دهد، دگرگونی در دانشجویان پدیدار نخواهد شد و دانشجویان دندانپزشکی نیز از این قاعده مستثنی نیستند. پژوهش حاضر با هدف بررسی عوامل مؤثر بر حضور دانشجویان در کلاس‌های دروس نظری از دیدگاه دانشجویان دندانپزشکی در دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام پذیرفت.

مواد و روشها

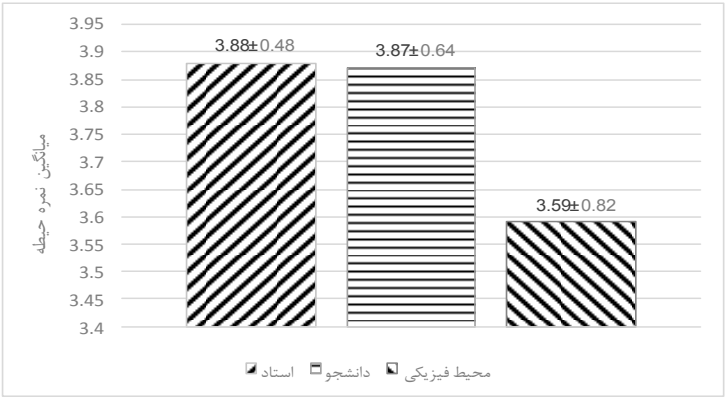
این مطالعه از نوع توصیفی- تحلیلی بوده که به صورت مقطعی در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ به منظور تعیین عوامل مؤثر بر حضور دانشجویان دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام شد. نمونه‌گیری به روش سرشماری انجام پذیرفت و نمونه پژوهش شامل تمامی دانشجویان دکتری عمومی دندانپزشکی بود که مشغول به تحصیل بودند. پرسشنامه در اواخر ترم تحصیلی و در پایان هر یک از کلاس‌های درس نظری ورودی‌های مختلف و پس از توجیه دانشجویان و کسب موافقت شفاهی در اختیار ایشان قرار داده و فرصت کافی برای پاسخگویی به دانشجویان داده شد. دانشجویان جهت شرکت و یا عدم شرکت در مطالعه آزاد بودند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه مشتمل بر دو بخش بود: بخش اول حاوی سؤالاتی درباره ویژگی‌های فردی دانشجو شامل سن، جنس، وضعیت تأهل، محل سکونت، معدل و سال ورودی و بخش دوم شامل ۲۱ گویه مربوط به عوامل مؤثر بر حضور دانشجویان در کلاس درس و در قالب سه حیطه استاد، دانشجو و محیط فیزیکی بود که بر اساس مقیاس پنج درجه ای لیکرت(از تأثیر بسیار زیاد تا بسیار کم) تنظیم شده بود. بدین ترتیب که نمره ۵ به پاسخ کاملاً مؤثر و نمره ۱ به پاسخ کاملاً بی‌اثر تعلق می‌گرفت. روایی و پایایی پرسشنامه پیش‌تر توسط دماری(۴) با ضریب روایی بین ۰/۸ تا ۱/۰۰ برای هر یک از سؤالات و ضریب پایایی کلی ۰/۸۳ مورد تأیید قرار گرفته است. به دانشجویان اطمینان داده شد که از اطلاعات پرسشنامه فقط برای تجزیه و تحلیل آماری استفاده می‌شود و تمامی مندرجات در آن محرمانه باقی می‌ماند و نیازی به ذکر نام نیست.

جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها، ضمن تنظیم جداول توصیفی، برای مقایسه پاسخ‌های داده شده در حیطه‌های مختلف در دو جنس و نیز وضعیت تأهل پاسخ‌دهنده از آزمون من‌ویتنی و همچنین برای مقایسه پاسخ‌های داده شده بر حسب معدل، وضعیت سکونت و سالهای ورودی مختلف از آزمون کروسکال‌والیس، و در نهایت برای مقایسه پاسخ‌های هر فرد در حیطه‌های مختلف از آزمون فریدمن استفاده شد. نرم‌افزار مورد استفاده SPSS 16 و سطح معنی‌داری ۵٪ در نظر گرفته شد.

یافته ها

از کل دانشجویان مقطع دکتری عمومی دانشکده دندانپزشکی بابل، ۱۷۱ نفر از ورودی‌های سال‌های ۱۳۸۸ لغایت ۱۳۹۴ در این پژوهش شرکت و نسبت به تکمیل پرسش‌نامه اقدام نمودند. از مجموع افراد شرکت‌کننده در پژوهش ۴۳/۲٪ (۷۴ نفر) مرد و ۵۶/۸٪ (۹۷ نفر) زن بودند. میانگین سنی ۲۲/۳۹±۲/۶۶ سال و ۸۷/۸٪ مجرد بودند. در زمان تکمیل پرسشنامه ۳۴/۸٪ معدل کل ۲۰-۱۷، ۶۲/۷٪ معدل کل ۱۷-۱۴ و ۲/۵٪ معدل کل زیر ۱۴ داشتند. به لحاظ وضعیت محل سکونت از بین افراد شرکت‌کننده، ۳۵/۱٪ در خوابگاه، ۱۹٪ در منزل شخصی و ۴۵/۸٪ در منزل والدین زندگی می‌کردند.

میانگین و انحراف معیار نمره به دست آمده از گویه‌های هر یک از حیطه‌های عوامل مؤثر بر حضور دانشجویان در نمودار۱ قرار داده شده است. با توجه به میانگین نمرات حیطه‌ها، حیطه استاد با میانگین نمره ۳/۸۸±۰/۴۸ مؤثرترین عامل و حیطه محیط فیزیکی با میانگین نمره ۳/۵۹±۰/۸۲ کمترین اثر را بر حضور دانشجویان دانشکده دندانپزشکی بابل در کلاس‌های درس نظری داشت. اختلاف میانگین نمره گویه‌های حیطه محیط فیزیکی با حیطه استاد و حیطه دانشجو (P value<۰/۰۰۰۱) از لحاظ آماری سطح معنی‌داری را نشان داد. در حالی‌که در مقایسه میانگین نمره گویه‌های حیطه استاد با دانشجو اختلاف آماری معنی‌داری مشاهده نشد(P value=۰/۶۰۶).

نمودار۱: مقایسه میانگین و انحراف معیار میانگین نمره گویه‌ها به تفکیک حیطه‌ها

درصد فراوانی مشروح در حیطه‌های مختلف، پس از رتبه‌بندی میانگین نمرات گویه‌های هر حیطه به گزینه‌های تأثیر بسیار زیاد، زیاد، متوسط، کم و بسیار کم، در جدول۱ آورده شده است. علیرغم اینکه میانگین نمره به دست آمده از کل گویه‌ها در مقایسه بین شرکت‌کنندگان مرد و زن از اختلاف آماری معنی‌داری

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-07]

برخوردار بود(P value=۰/۰۰۶)، بین دانشجویان مجرد و متأهل و با شرایط متفاوت محل سکونت اختلاف آماری معنی‌داری مشاهده نشد. این در حالی است که میانگین نمره کل دانشجویان با معدل کل زیر ۱۴ با دانشجویان با معدل کل ۱۷-۱۴(P value=۰/۰۰۵) و بالای ۱۷(P value=۰/۰۰۳) اختلاف آماری معنی‌داری نشان داد.

جدول۱. درصد فراوانی نمرات سه حیطه در مقیاس پنج گزینه‌ای

حیطه	میزان تأثیر بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم
استاد	۱۱	۶۴/۹	۲۴	–	–
دانشجو	۹/۹	۶۶/۱	۲۱/۶	۲/۳	–
محیط فیزیکی	۱۹/۵	۴۲/۶	۳۰/۲	۵/۹	۱/۸

بیشینه و کمینه میانگین نمرات حیطه‌های مختلف در مقایسه بین دانشجویان با سال‌های ورودی مختلف در جدول۲ نشان داده شده است. در بین ورودی‌های مختلف، بالاترین میانگین نمره کل مربوط به ورودی‌های ۸۹ و ۹۱ به ترتیب با میانگین نمره کل ۴/۱۳±۰/۴ و ۳/۹۵±۰/۵۵ و پایین‌ترین نمره مربوط به ورودی-های۹۴ و ۸۸ به ترتیب با میانگین نمره کل ۳/۵۱±۰/۶۵ و ۳/۵۷±۰/۰۴ بود. مقادیر P value در مقایسه نمره حیطه‌های مختلف و نمره کل بین ورودی‌های مختلف که از لحاظ آماری اختلاف معنی‌دار نشان می‌دهند، در جدول۳ نشان داده شده است.

جدول۲. بیشینه و کمینه میانگین نمرات سه حیطه در بین دانشجویان ورودی‌های مختلف

	استاد	دانشجو	محیط فیزیکی
بیشینه	ورودی ۸۹ ۴/۱۵±۰/۳۷	ورودی ۸۹ ۴/۱۲±۰/۴۳	ورودی ۸۹ ۴/۱۱±۰/۵۵
کمینه	ورودی ۹۴ ۳/۶۲±۰/۵۴	ورودی ۸۸ ۳/۵۰±۰/۱۰	ورودی ۹۴ ۳/۲۰±۰/۹۸

جدول۳. مقایسه نمره کل و نمرات سه حیطه بین ورودی‌های مختلف با اختلاف آماری معنی‌دار

ورودی	با	ورودی	P value حیطه استاد	حیطه دانشجو	حیطه محیط فیزیکی	نمره کل
۸۹	با	۹۰	۰/۰۱۸	۰/۰۱۲	۰/۰۰۲	۰/۰۰۳
		۹۲	۰/۰۰۴	۰/۰۱۲	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲
		۹۳	۰/۰۲۳	۰/۰۰۵	۰/۰۰۰	۰/۰۰۱
		۹۴	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۱	۰/۰۰۰
۹۴	با	۹۰	۰/۰۴۵	۰/۰۴۴	>۰/۰۵	۰/۰۵
		۹۱	>۰/۰۵	۰/۰۰۹	۰/۰۳۲	۰/۰۱۴
		۹۲	>۰/۰۵	۰/۰۲۶	>۰/۰۵	>۰/۰۵

در بین گویه‌های حیطه استاد، روش تدریس مناسب با کسب بیشترین نمره به عنوان مؤثرترین عامل و ندادن جزوه از طرف استاد با کسب کمترین نمره کم اثرترین عامل شناخته شد. در حیطه دانشجو نیز علاقه به مبحث درسی و درگیرشدن فعال دانشجویان در مباحث درسی با حضور در کلاس درس به ترتیب با بیشترین و کمترین نمره، مؤثرترین و کم اثرترین عوامل بودند. گویه‌های شرایط فیزیکی و تعداد مناسب دانشجو در کلاس نیز در بین گویه‌های حیطه محیط فیزیکی به ترتیب به عنوان مؤثرترین و کم اثرترین عوامل این حیطه شناخته شدند.

بحث و نتیجه‌گیری

کلاس‌های درس محل مناسبی برای انتقال تجربیات استادان به دانشجویان و درک بهتر مطالب درسی می‌باشد .عدم حضور دانشجویان در کلاس‌های درس نظری، یکی از مهم‌ترین مشکلات آموزشی رو به افزایش سال‌های اخیر دانشگاه‌های علوم پزشکی بوده است(۱۲). روابط بین دانشجو و استاد و تعاملات بین آن‌ها نتایج بسیار مثبتی از قبیل کسب مهارت‌های شناختی و تغییرات مثبت رفتاری و نگرشی را برای دانشجویان به همراه دارد .دانشجویانی که در کلاس حاضر می‌شوند و با استاد تعامل دارند، سعی می‌کنند رفتار و تصمیمات و اهداف آینده‌شان را از طریق همانندسازی با استاد و الگوبرداری از نقش‌های او ارتقاء بخشند(۵). از بین نمرات گویه‌های حیطه‌های مختلف، نمرات حیطه عوامل مربوط به استاد با بیشترین نمره، مؤثرترین عامل شناخته شد که از بین گویه‌های این حیطه، روش تدریس مناسب بالاترین نمره را کسب نمود. نتایج پژوهش ترابی و همکاران مؤید آن است که از دیدگاه ۹۲ درصد دانشجویان، روش تدریس مناسب تأثیر زیادی بر حضور در کلاس درس دارد(۱۲). نتایج مطالعه مشابهی توسط سلیمانی‌اصل و مهران‌نیا نیز این نکته را تأیید کرد که مهم‌ترین عامل مؤثر بر عدم حضور دانشجویان، روش تدریس نامناسب(۸۴/۱ درصد) می‌باشد(۱۳). مهم-ترین عامل عدم حضور دانشجویان پزشکی جهرم نیز تدریس نامناسب استاد ذکر شده است(۱۴). هنر معلم عبارت از ذوق و سلیقه و ابتکار عمل در پیاده‌کردن و انتقال مفاهیم درس به فراگیران(به کارگیری فنون مختلف تدریس) است(۱۵).

با توجه به نتایج در بین گویه‌های مربوط به حیطه دانشجو، علاقه به مبحث درسی، مؤثرترین عامل بود. Hughes در نتایج پژوهش خود گزارش کرد که عدم علاقه به موضوع درس یکی از علل اصلی غیبت دانشجویان مورد مطالعه او بوده است(۱۶). در تحقیقی که فصیحی هرندی و همکاران بر روی دانشجویان پرستاری و مامایی دانشکده رازی کرمان انجام دادند، به ترتیب تسلط استاد به موضوع مورد تدریس، علاقه دانشجو به مباحث درسی و روش تدریس مناسب، بیشترین علت حضور دانشجویان بود(۱۷). در بین گویه‌های حیطه محیط فیزیکی، گویه شرایط فیزیکی مهم‌ترین عامل شناخته شد. دانشکده‌ها به عنوان محیط یادگیری باید امکانات لازم جهت تغییرات مثبت و سازنده را در نگرش حرفه‌ای دانشجویان فراهم آورند تا با تشویق و ایجاد رغبت بیشتر، یادگیری پایدار و مستمر میسر گردد. در مطالعه ترابی و همکاران(۱۲) ۶۰/۷ دانشجویان، شرایط فیزیکی کلاس را از عوامل کاملاً مؤثر جهت شرکت در کلاس بیان کردند که با تحقیق فصیحی هرندی و همکاران(۱۷) مغایرت دارد. ۵۸ درصد دانشجویان، تعداد مناسب دانشجو در کلاس را از عوامل کاملاً مؤثر و مؤثر حضور در کلاس گزارش کردند(۱۲). پژوهشی نشان داد که خواب آلودگی، کلاس های شلوغ، پایین بودن کیفیت و اثربخش نبودن تدریس، مشکلات شخصی، اضطراب و تعهدات اجتماعی به افزایش غیبت دانشجویان در کلاس منتهی می‌شود(۱۸) که

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-07]

این نتایج در مغایرت با نتایج این تحقیق بود که گویه تعداد دانشجو در کلاس درس، کمترین نمره را در بین گویه‌های حیطه محیط فیزیکی بدست آورد. نبوی و صفوی نشان دادند که ۳۳ درصد دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه آزاد، نامطلوب بودن فضای فیزیکی کلاس مانند رنگ، نور و حرارت کلاس را در خستگی و کلافگی خود در کلاس مؤثر می‌دانستند(۱۹).

در پژوهش حاضر میانگین نمره دانشجویان دختر به طور معنی‌داری بیشتر از دانشجویان پسر بود. نتایج این تحقیق با نتایج پژوهش ترابی و همکاران(۱۲) و فصیحی هرندی و همکاران(۱۷) مطابقت دارد. آزموده و همکاران نیز در بررسی عوامل مؤثر بر حضور در کلاس‌های درس دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سبزوار بین دانشجویان پسر و دختر تفاوت مشاهده کردند(۲۰). همچنین بین نمره دانشجویان با معدل‌های کل مختلف نیز اختلاف آماری معنی‌داری مشاهده شد که این نمره با افزایش میزان معدل، بیشتر بود. لذا می‌توان نتیجه گرفت حضور دانشجو در کلاس می‌تواند منجر به یادگیری و درک بهتر مطالب شده و منجر به کسب نمره بهتر توسط دانشجو گردد. مادرشاهی و همکاران گزارش کردند، میانگین معدل ۶ ترم دانشجویان پرستاری بیرجند در دانشجویان فاقد غیبت در کلاس به طور معنی‌داری بیشتر از دانشجویان دارای غیبت بود(۱۸).

اما در عین حال بین نمره دانشجویان مجرد با متأهل و دانشجویان با محل سکونت مختلف به لحاظ شرکت در کلاس درس اختلاف آماری معنی‌داری مشاهده نشد که در مغایرت با نتایج مطالعه ترابی و همکاران بود که در آن سکونت در خوابگاه دانشجویی عامل مؤثری برای حضور دانشجو در کلاس درس شناخته شده بود(۱۲). اختلاف آماری معنی‌دار بین دانشجویان با سال‌های ورودی مختلف که در موافقت با نتایج تحقیقات مشابه می‌باشد(۱۲) گویای این است که با گذشت زمان دانشجو بیشتر به اهمیت حضور در کلاس پی برده و با اختصاصی شدن دروس، انگیزه و لزوم بیشتری به حضور در کلاس احساس می‌کند. در این مطالعه کمترین نمره متعلق به دانشجویان ورودی ۹۴(جدیدالورود) و بیشترین نمره مربوط به دانشجویان وروی ۸۹(سال آخر) بود که مؤید این امر است.

با توجه به نتایج مطالعه حاضر و اهمیت حضور و تأثیرپذیری دانشجو از آموزش‌های ارائه شده در کلاس‌های درس پیشنهاد می‌گردد تا مسئولین آموزشی دانشگاه ضمن مدنظر قراردادن عوامل مؤثر بر حضور دانشجویان در کلاس درس با ایجاد محیط آموزشی واجد امکانات و کیفیت بالا، نسبت به آموزش اساتید در خصوص روش‌های نوین تدریس و رفتار با دانشجو، نسبت به ایجاد انگیزه و رغبت دانشجویان جهت شرکت در کلاس درس گام بردارند تا آن‌ها نیز پس از فراغت از تحصیل در محیط‌های کاری با اطلاعات بیشتر حاضر شوند.

تقدیر و تشکر

از دانشجویان محترم دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل که در تکمیل پرسشنامه‌ها ما را یاری نمودند، کمال تشکر را داریم. از معاونت محترم تحقیقات و فنآوری دانشگاه علوم پزشکی بابل به خاطر حمایت مالی از این طرح تشکر می‌نماییم.

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-07]

Evaluation of effective factors on theoretical classes' attendance of dentistry students of Babol University of Medical Sciences

M. Seyedmajidi(DDS,MS)[1], K. Naderi(DDS Student)[2], S. Seyedmajidi(PhD Student)[1*]

1. Dental Materials Research Center, Babol University of Medical Science, Iran.
2. Student Research Committee, Dental School, Babol University of Medical Science, Iran.

Biannual Medical Education, Babol Univ Med Sci; 5(1); Autum & Winter 2017; pp: 21-26

Received: Oct 18th 2016, Revised: Feb 18th 2017, Accepted: Feb 18th 2017

ABSTRACT

BACKGROUND AND OBJECTIVE: The characters and roles of teachers and demographic characteristics and attendance of students have special places in classroom. Students are interested to participate in classroom logically and manner of faculty members' teaching manner determine students' attendance in class. This study aimed to investigate the factors influencing the students' attendance in theoretical classes from the perspective of dental students of Babol Dentistry School.

METHODS: This descriptive-analytical research was carried out as a cross-sectional study in 2015-2016 academic year. Sampling was performed by census method. Data collection tool was a questionnaire consisted of two parts of demographic data and 21 items in three fields of teacher, student and physical environment. To analyze the data, SPSS version 16 software was used and the significance level of 0.95 was considered.

FINDINGS: From the perspective of dental students, the teacher field was mentioned as the most effective factor and physical environment field had the least impact on the attendance of students in theoretical classes. The differences of mean scores of physical environment field in comparison with teacher and student fields (p-value<0.0001) and between male and female participants (p-value=0.006) were statistically significant. Among the participants from various enterance years, the highest and the lowest average scores were related to 2010 and 2015 enterance years.

CONCLUSION: Relationships between students and teachers and the interactions among them are associated with positive behavioral and attitudinal results for students. Educational authorities should create a high-quality learning environment, implement modern methods of teaching and dealing with students to teachers and encourage students to participate in classrooms.

KEY WORDS: *Students attendance, Medical Science University, Classroom, Factor*

*Corresponding Author; **S. Seyedmajidi**
Address: Dental Materials Research Center, Babol University of Medical Science, Iran
Tel: +9811 32291408
E-mail: s.majidi.dvm@gmail.com

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-07]

References

1. Dable RA, Pawar BR, Gade JR, Anandan PM, Girish S Nazirkar GS, et al. Student apathy for classroom learning and need of repositioning in present andragogy in Indian dental schools. BMC Med Educ 2012; 12(1):118-26.

2. Nikbakht Nasrabadi A, Parsa Yekta Z. Critical appraisal of teachers assessment in Tehran medical sciences university. Medical school Journal of Tehran medical sciences university 2001;special issue:72-73.[in Persian]

3. Shabani H. Traninig and Education Skills. Tehran: SAMT; 2002: 143-242. [In Persian]

4. Damari B. A study of identifying the most important factors affecting the attendance medical students of Tehran university of Medical Sciences in the basic sciences courses in the regular faculty classes. Teb va Tazkieh2001; 41(36): 40. [In Persian]

5. Gump SE. Keep students coming by keeping them interested: motivators for class attendance. College Student 2004; 38(1): 157.

6. Sleigh MJ, Ritzer DR. Encouraging student attendance. APS Observer 2001; 14(9):19-20.

7. Glair KLS. A case against compulsory class attendance policies in higher education. Innovative Higher Education 1999; 23(3): 171-80.

8. Alvani M. Speech Fear, How you can fight on speech fear. (Translation). Sherberg M. 1nd ed. Tehran: Nay published; 1994.

9. Bakoee F, Khairkhah F, Salmian H, Omidvar SH. Effective factors on educational status of midwifery students in Babol University of medical sciences. Strides Dev Med Educ 2010; 7 (1):44-50. [In Persian]

10. Malek Afzali H, Shadpour K. Study skills needed and job problems in medical doctors working in health centers. Presented at the National Seminar on Medical Education; 1994 Mar10-15; Tehran: Iran. 1994: 8. [In Persian]

11. Abdulghani HM, Al-Drees A A, Khalil MS, Ahmad F, Ponnamperuma GG, Amin Z. What factors determine academic achievement in high achieving undergraduate medical students? A qualitative study. Med Teach 2014; 36(1): 43-8.

12. Torabi M, Amini P, Taheri S, Karimi-Afshar M, Abbasloo A. Effective Factors on Theoretical Classes Attendance of Dentistry Students of Kerman University of Medical Sciences, Iran. Strides Dev Med Educ. 2014; 11 (3):342-349.

13. Solamani Asl H, Mehrannia K. Assessment of Tehran medical university opinion on the classes' attendance and Causes of absenteeism. Iran J Med Educ 2001; Special issue: 73. [In Persian]

14. Karami MY, Amanat A, Rasekh Jahromi A, Sotoodeh Jahromi A. The evaluation of effective factors on attendance in theoretical classrooms, from the viewpoints of medical students of Jahrom's University of Medical Sciences. Jahrom Med J 2013; 11(1):7-14. [In Persian]

15. Rahal zadeh R. Teaching ways, study in educational plan. Tehran: Terme; 1997:49. [In Persian]

16. Hughes SJ. Student attendance during college-based lecture: a pilot study. Nurs Stand 2005; 19(47): 41-9.

17. Fasihi Harandi T, Azizzadeh Froozi M, Mohammadalizadeh S, Ghazanfari Moghadam Z. Effective factors on theoretical class attendance according to nursing and midwifery students 'point of view Kerman Razi school of nursing and midwifery. Strides Dev Med Educ 2007; 4(2):100-7. [In Persian]

18. Madarshahi F, Hassanabadi M, Khazaee S. Comparison of attitude toward attendance in class sessions and grades of courses for students with and without absence. Iran J Med Educ 2014; 13(10):840-50. [In Persian]

19. Nabavi SJ, Safavi M. Causes of absenteeism and lack of attention to the instruction among medical students of Islamic Azad University Tehran Medical Branch. Med Sci J Islamic Azad Univ 2011; 21(3): 227-32. [In Persian]

20. Azmoudeh E, Dolati M, Farzadmanesh E, Khosro Abadi AA, Rakhshani MH. Survey of Student Views about Factors Affecting Students' Attendance in Classrooms in Sabzevar University of Medical Sciences, Iran. Strides Dev Med Educ 2013; 10 (2):142-9. [In Persian]

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-07]